

TWEEDE WERKELIJKHEID IN PRAKTIJK

8 april 1970

Wat tweede werkelijkheid is zullen de meesten van u waarschijnlijk wel weten. Ik zal het toch nog voor degenen - die het niet weten - kort formuleren.

Wij hebben een werkelijkheid, waarin we geloven. Dat is de werkelijkheid waarin we leven. Daarnaast bestaat er een mogelijkheid een soort droomwereld te kennen. Die droomwereld kan in bepaalde omstandigheden waar worden. Ze kan zich dus vermengen met de werkelijkheid, die we kennen. We noemen haar een tweede werkelijkheid, ofschoon ze voor ons kenbaar wordt door het overdragen van deze dromen naar de feitelijke werkelijkheid. Ik hoop, dat dit een voldoende omschrijving is, want het gaat vandaag over de praktijk.

Dan wil ik maar meteen beginnen met een heel belangrijk punt. Als u denkbelden heeft en die komen uit uw wereld, uit uw eigen werkelijkheid, dan zit er over het algemeen een keuze-element in. Dat wil zeggen; de toestand waarover u nadenkt, waarmee u zich bezig houdt, had voor u reëel kunnen ontstaan, mits een of twee keuzen in uw leven anders zouden zijn gevallen. Want een tweede werkelijkheid moet natuurlijk dicht bij de realiteit liggen. We kunnen niet gaan dromen dat we Karel de Grote, de Stoute of de Goede zijn of misschien Lodewijk de Vrome. Dat kun je wel dromen, maar dat kun je nooit worden. Je kunt hoogstens iets van hun mentaliteit overnemen, maar nooit van hun feitelijk wezen en hun feitelijke macht.

Stel, dat ik een toestand heb ontdekt. B.v: indien ik een ander lot had gekocht, had ik de 100.000 gewonnen. Dat is heel aardig, maar dan zou ik dus in staat moeten zijn om te weten welk lot prijs heeft en welk niet. Dat is theoretisch mogelijk, praktisch is het eigenlijk onmogelijk. Maar ik kan mij wel bezighouden met dit feit en in mijn droomwereld komen tot een aantal tekens. Gewoon tekens, die ik in de droomwereld beschouw als waardevol en aan de hand waarvan ik een winnend biljet kan kiezen. Nu het typerende; Als ik deze tekens nu zoek in mijn eigen wereld, dan zal ik - ofschoon die tekens op zichzelf niets te zeggen hebben - met een zeer grote waarschijnlijkheid een winnend biljet hebben, ook al is dat dan eigen geld of een klein prijsje; maar ik zit in ieder geval niet met helemaal niets. Ik zal proberen u uit te leggen waarom.

Als ik denk, dan is mijn denken gebaseerd op een waardering, die ik heb van mijn kundigheden en van alle dingen in de wereld. Indien ik echter de beperking, die ik aan mijn kundigheden en gevoeligheden opleg, kan verwaarlozen - op welke manier dan ook - en gelijktijdig kan doordringen tot de essentie van de mogelijkheden of de voorwerpen van mijn eigen wereld, dan zijn mijn kansen veel groter. Dat kun je bewust niet doen, omdat je door opvoeding en allerlei andere wijzen eigenlijk gebonden bent

Dan een aantal beperkende denkbelden. De maatschappij is een structuur, die alleen bestaat krachtens de beperking en, die ze aan het denken en aan het gevoelsleven van de leden van die maatschappij pleegt op te leggen.

Als ik dus vrij word, dan heb ik daarvoor iets nodig. Ik kan het niet redelijk doen; ik moet het dus niet-redelijk doen. Ik gebruik voortekens, die op zichzelf niets te zeggen hebben, maar door mijn zoeken daarnaar alleen al verander ik mijn relatie tot de wereld en tot de dingen die daarin zijn. En aangezien ik daarachter een vast doel heb, komt dat doel binnen mijn bereik, ook al zal het niet helemaal worden vervuld. Daar hebben we dus al direct de eerste praktische mogelijkheid.

Indien ik in een fantasie- of droomwereld bepaalde stellingen of beelden opbouw, die in mijn wereld normaal niet van kracht zijn en iets kan vinden, waardoor ik in mijn eigen wereld een associatie daarmee kan vinden (tekens, voorbeelden, een toverspreukje of wat anders), dan kom ik automatisch in een toestand, waarin het totaal van mijn capaciteiten zo sterk mogelijk

wordt gericht op en gebruikt voor het bereiken van het doel, zonder dat de maatschappelijke en geloofsbeperkingen daarbij verder een rol spelen.

Ik weet niet, of u dat interessant vindt. Ik zou u ook niet aanraden om onmiddellijk allemaal loten te gaan kopen in de een of andere loterij, dat begrijpt u ook wel, maar u kunt de proef eens nemen. Als u dat vele keren heeft gedaan en u zegt: Ja, nu ken ik werkelijk de tekens, dan moet u toch zo'n lot eens kopen.

Een andere mogelijkheid, die we hebben is deze: De werkelijkheid wordt bepaald door de opvattingen en de reacties van de mensen. Niet alleen door de feiten, maar door de interpretatie daarvan. Op het ogenblik dat ik in staat ben mijn reacties en de interpretatie van de feiten los te maken van die van de gemeenschap, ontstaat er voor mij een ander wereldbeeld. Dit wereldbeeld kan ik aan de mensen niet overdragen. Er is geen communicatiemogelijkheid, omdat zij eenvoudig niet kunnen verwerken dat ik uitga van een ander standpunt dan zij. Probeer maar eens met een christen te debatteren en zeg; De Bijbel is Gods woord niet. Dan zijn er heel veel christenen, die onmiddellijk in nood komen. Zij spreken dan niet meer over het onderwerp, dat van belang is en waarover je iets zou willen zeggen, maar alleen over de vraag, of het nu wel of niet Gods woord is. Als je een Nederlandse democraat gaat vertellen, dat zijn democratie in feite een regentendictatuur is, dan staat hij op zijn achterste pootjes; zeker als hij van D66 is, Maar het is een feit. Vanuit een bepaald standpunt is dat zo.

Als ik dus eenmaal een wereldbeeld heb, dan staat dat voor mij naast het wereldbeeld van anderen. Het wereldbeeld van die anderen bepaalt eigenlijk de manier, waarop ik moet en kan leven. Ik kan mij niet helemaal daaraan onttrokken. Ik kan alleen op een andere manier beseffen. Dit is dan ook weer een tweede werkelijkheid geworden. In die tweede werkelijkheid kan ik niet communiceren, naar ik kan wel de dogma's opzij schuiven en daarvoor in de plaats een werkelijkheid vinden. Er zijn in de techniek heel veel eenvoudige oplossingen te vinden, die echter door de traditie onmogelijk worden gemaakt. Datzelfde is ook het geval bij het oplossen van verkeersproblemen e.d. Nu kan ik nooit zeggen, dat ik die oplossing daarom kies. Maar ik kan wel de oplossing in mij beseffen en haar omzetten in praktijk. Dan geldt dus:

Een technisch inzicht of een soortgelijke waarde in deze z.g. tweede werkelijkheid verworven, kan niet onmiddellijk in de wereld worden overgebracht als een erkende these, maar wel als een praktische bereiking, die wij dan door de mensen, die wij ermee confronteren a.h.w. vanzelf rationaliseren, tot zij in het systeem past.

Nu kun je natuurlijk ook hatelijk zijn over een tweede werkelijkheid. Ik heb bv. altijd het idee, dat politici eigenlijk in een soort tweede werkelijkheid manipuleren. Want er is een groot gebrek aan communicatie. Er komt ook wel eens wat goeds uit, maar hun interpretatie van de feiten is er altijd een, die sterk van de norm pleegt af te wijken. Iemand, die stemmen verliest, beweert dat zijn partij er eigenlijk bij gewonnen heeft; en iemand, die stemmen heeft gewonnen, beweert dat zijn partij eigenlijk niet sterk genoeg is geworden en dat hij daarom heeft verloren. Dat zijn natuurlijk krankzinnige dingen. Voor politici heb ik hier geen praktische raadgevingen. Maar ik heb wel een paar praktische raadgevingen, die de richting uitgaan van wat men magie pleegt te noemen.

Driekwart van het leven is gebaseerd op symbolen. U betaalt met geld. Hoeveel is een gulden werkelijk waard? "30 cent" zegt iemand. Ongeveer, ja. Maar als u nu een bankbiljet van fl 100,- heeft, hoeveel is dat dan waard? Misschien vier gulden. Geld is dus een symbool. Wetten, regels e.d. zijn alle symbolen. Maar omdat wij de symbolen als werkelijkheid aannemen, maken zij allerlei manipulaties mogelijk, die zonder dat niet zouden kunnen bestaan.

Stelt u voor, dat u dat met ruilhandel zou moeten doen. Dat u uw salaris in natura zou krijgen. Ik zie u al sjuuwen met een paar kazen, wat eieren en melk en de rest. Dat is eenvoudig niet te doen. Daarvoor hebben we dus een ruilmiddel nodig. Dat ruilmiddel is het symbool voor de waarde in natura.

Nu kan ik in mijn denken op een gegeven ogenblik allerhande ingewikkelde denkbeelden en manipulaties vinden, waarmee ik werkelijk iets kan doen. Bij wijze van spreken: als ik 10 jaar

ga zitten studeren op een bepaald onderwerp, dan kom ik wel zover dat ik vlug conclusies kan trekken uit dat onderwerp t.a.v. alles wat er gebeurt. Maar als u nu zegt: Ik wil niet studeren en ik wil toch die antwoorden vinden, dan is de kwestie heel eenvoudig. Die kennis zou voor mij niet zonder meer te verwerven zijn, indien zij niet al aanwezig was. Kennis, die al aanwezig is, is op elk ogenblik bereikbaar. Kan ik een symbool voor die kennis vinden, dan krijg ik een z.g. intuïtieve toegang tot die kennis.

Dan zou je dus naar een examen kunnen gaan en de heren professoren door je veelwetendheid verbazen, terwijl je eigenlijk niets weet. Nu is dat helemaal niet zo verbluffend in de wereld van de wetenschap. Er zijn een hoop mensen, die niets weten en die daarom als hooggeleerd worden beschouwd. Maar waar het mij om gaat is dit - ik ga het maar schematisch formuleren -: Alle kennis en alle denken van de wereld is in zekere mate voor mij toegankelijk zolang ze gelijktijdig met mij bestaan. Daar ik echter normaal die toegankelijkheid alleen via bepaalde wegen pleeg aan te nemen, zal de toegankelijkheid voor mij zeer beperkt zijn. Op het ogenblik echter, dat ik de beperkingen kan vervangen door een symbool (dat kan een machtswoord zijn, een toverwoord, een gebaar) schep ik voor mijzelf een zodanige psychische waarde, dat door de omstelling van mijn gehele psyche de receptiviteit voor die kennis zo groot is, dat ik daaruit onmiddellijk en zonder voorafgaande moeilijkheden kan putten. Dan komen we meteen ook bij een ander onderwerp: gedachten zijn krachten. Dat verhaal heeft u wel eens gehoord. Als je iets denkt, dan straalt je iets uit; en als je het sterk genoeg uitstraalt, maak je het waar. Er zit veel in. Maar ga ik het nu eens anders formuleren, dan zeg ik: Alle gedachten zijn voorstellingen, die in mij leven, van mij uitgaan en alleen door de resonantie, die ze vinden in de wereld buiten mij betekenis krijgen. Dat wat ik denk heeft pas betekenis, indien de wereld een antwoord geeft op mijn gedachten.

Indien ik een gedachte kan vormen, die voor mijn normale wereld niet reëel bestaat en ik kan daarop een antwoord krijgen uit de wereld, dan is al hetgeen in de gedachte bevat is voor mij reëel. Ik kan dus, mits ik een beantwoording van de wereld kan afdwingen, alle dingen waarmaken. Dat is dan weer een heel sterke stelling voor de meeste mensen.

Aan de andere kant: de menselijke psyche is een heel eigenaardige structuur. Als we nu weten hoeveel van uw capaciteiten en bekwaamheden door u zelf worden afgeremd of door u plotseling naar voren worden geschoven, dan moet u toch wel tot de conclusie komen, dat u eigenlijk voortdurend bezig bent met uw mogelijkheden te spelen. Als u een schuldgevoel heeft, dan wordt u ziek of u doet domme dingen. U reageert te laat, omdat u zich de bekwaamheid tot reageren, die u normaal bezit, heeft ontzegd. Een gewoon psychologisch verschijnsel, dat regelmatig voorkomt en dat iedereen weet.

Maar als dit mogelijk is, dan moet ook het omgekeerde mogelijk zijn. Een mens heeft een onderbewustzijn. Dat onderbewustzijn bevat over het algemeen een veelvoud van de impressies en vaak ook de vaardigheden, die in het bewustzijn direct toegankelijk zijn. Wanneer ik dus in plaats van af te remmen mijn gebied kan uitbreiden (mijn debiet in het denken, de toegankelijkheid tot de psyche), dan kan ik mijn mogelijkheden uitbreiden. Die uitbreiding van mogelijkheden kan nooit bestaan binnen het kader van de huidige normen op de wereld, omdat die normen zijn gebaseerd juist op het beperkt gebruik van het denkvermogen. Trouwens, leest u maar eens propagandaliteratuur, dan komt u wel tot de conclusie dat het denkvermogen van de meeste mensen wel heel laag wordt aangeslagen door degenen, die denken dat ze denken. Maar als ze zouden denken, zouden ze niet denken zoals ze denken.

De situatie kan ik misschien het best verhelderen, als ik probeer iets van de oude magie duidelijk te maken.

Er is een wonderdokter. Die wonderdokter gebruikt medicamenten, die hij door ervaring heeft leren kennen. In zoverre is hij dus gewoon een medicus in de zin van het woord, waarin men het tegenwoordig ook gebruikt, al heeft hij dan geen academische graad. Maar daarnaast drijft hij duivelen uit. Hij peutert zijn patiënten lange wormen of kleine slangen uit buik en andere lichaamsopeningen en vertelt dat zij genezen zijn. Dat is kolder. Maar het gekke is, dat deze toverdokters vaak daardoor juist goede resultaten behalen. Hoe komt dat? Omdat de illusie,

dat ze een duivel kwijt zijn, voor de mensen betekent dat ze de druk, die ze psychisch en ook lichamelijk van die aanwezige kwaal ondervinden plotseling verwijderd achten en dus reageren ze alsof die niet aanwezig was. Het magische ritueel of het magische woord op zichzelf doet dus niet veel, maar wel datgene wat daardoor wordt geïmpliceerd. Daardoor verandert de wereld voor de patiënt en blijkt inderdaad dat in vele gevallen zijn overlevingskansen aanmerkelijk toenemen; zeker gezien de middelen en de omstandigheden.

Maar dat is natuurlijk nog niets. Laten we eens gaan kijken naar een toverdokter, die een demon oproept. Dat is al heel wat dichterbij een tweede werkelijkheid. Hij heeft waarschijnlijk roffelende trommen, gezangen of andere eigenaardige kreten nodig, daarnaast tover- en magisch woorden, zegels, zakjes met allerhande geheimzinnige bestanddelen, stokjes die worden uitgeweid, vuren die branden. Dan roept hij die geest op; maar niemand ziet hem. De man praat met die geest. Deze doet dan wat er wordt gevraagd. De geest begint inderdaad de levenskracht van een ander af te tappen. Hoe kan dat?

Indien we uitgaan van de gewone werkelijkheid, dan zeggen we; Nu ja, dat is eigenlijk onzin. Dat kan hoogstens suggestie zijn. Maar nu moet u mij eens vertellen hoe een dergelijke suggestie mogelijk is over enorme afstanden. Bij het zwartmagisch gebruik van de goena-goena is het wel voorgekomen, dat mensen uit Indonesië weggingen en tot in Europa werden achtervolgd door precies dezelfde kwalen of beelden, waarvoor zij waren weggevlucht.

In de meeste gevallen achter, dat moeten wij er meteen bij zeggen, begon het te veranderen zodra zij in de Middellandse Zee kwamen. Nu zult u zeggen: als het een suggestie is, dan kan die afstand geen rol spelen, want dan draagt de patiënt het zelf bij zich. Als er sprake is van een reële werking, dan is die kennelijk niet beperkt, want over een zo grote afstand invloed uitoefenen is toch wel iets bijzonders. Als wij nu de tweede werkelijkheid nemen, dan kunnen we die magie heel gemakkelijk verklaren.

We hebben een wereldje van fijne materie, ongevormde stof (dit is natuurlijk een postulaat, maar neemt u dat nu maar even aan). We noemen dat de astrale wereld. Daarin groepeerde de materie zich rond de uitstraling van gedachten als ijzervijzel in een magneetveld. Iemand, die een gedachte uitstraalt, kan dus een beeld opbouwen. Dat beeld is echter doorgaans niet houdbaar. Stel nu, dat wij een en dezelfde voorstelling door traditie of door steeds gelijkblijvende rituelen vele malen opbouwen, dan is op den duur een woord genoeg om de hele sequentie van gebeurtenissen en ontwikkelingen kenbaar te maken en de vorm herontstaat. Die vorm wordt geladen met mijn voorstelling. In mijn eigen wereld bestaat hij niet; hij is niet reëel. Maar zolang er psychische factoren zijn, die in het astrale uitwasemen of werkzaam zijn vanuit een ander, kan ik hem aanvallen. Zo kan ik dus met de magie, ook zonder gebruik te maken van allerhande vreemde vergiften inderdaad veel bereiken.

Wat betreft de vergiften, ik vind het heel eigenaardig dat - naar men zegt - gemalen glas vergif is. Gemalen glas is geen vergif. Gehakte haren, ook zo'n volksvergif. Weet u dat het maar zeer zelden schadelijk kan zijn? Het wordt n.l. in het maagzuur voor het grootste gedeelte opgelost. Al die magische recepten zijn eigenlijk voor 9/10 kolder. Er is wel iets van aan, maar niet veel.

Aan de andere kant weten we ook, dat als je van iemand een stukje nagel, wat haar neemt en je werkt dat in het een of ander poppetje, je plotseling een zeer grote invloed op die mens kan uitoefenen. Redelijk bestaat dat niet. Maar de identificatie is ontstaan. Nagel of haar heeft de uitstraling (je zou kunnen zeggen: de eigen golflengte:) van de persoon van wie ze afkomstig zijn. Het beeldje dat ik eromheen maak is eigenlijk bijkomstig. Mijn voorstelling t.a.v. het beeldje is veel belangrijker dan het beeldje zelf. Maar de afstemming daarvan op de persoonlijkheid is juist. Zo kan ik uit mij en voor mij een identificatie van beeldje en persoon bereiken en mijn gedachten uitsturen, zodat die persoon al datgene ondergaat, wat ik het beeldje aandoe. Zeker, het is bijgeloof. Maar het is dan toch wel een bijgeloof dat werkt, als je weet hoe het moet werken.

Dit zijn voorbeelden uit wat men "magie" noemt. Maar wat doen de mensen dan eigenlijk anders dan gebruik maken van een tweede werkelijkheid? Praktische raadgevingen voor het algemeen gebruik van de tweede werkelijkheid kun je alleen geven, als de mensen eerst

begrijpen dat de tweede werkelijkheid een imaginaire wereld is, die zodanig is verwant aan de eigen wereld, dat je op de een of andere manier iets uit die tweede wereld kunt overbrengen. En als je dat praktisch wilt doen, dan kun je dat doen (ik heb een voorbeeld gegeven t.a.v. kennis), maar je kunt dat zeer zeker ook doen door je zekerheid of je selectiviteit aanmerkelijk te vergroten.

U kent allemaal dat verhaal van die dronken man, die over de nok liep te balanceren. De man had nergens last van het ging allemaal schitterend. Toen diezelfde man nuchter was en een keer uit het dakraampje keek, was hij duizelig. Zou hij toen naar de nok zijn gegaan, dan zou hij zijn doodgefallen. Wat was het verschil? De mentaliteit van de man. Hij zag geen gevaar, dus was hij zeker. Doordat hij zich zeker voelde, was er inderdaad bijna geen gevaar. Die cyclus gebruiken we.

Ik wil een grotere zekerheid, een grotere snelheid van werken of iets dergelijks bereiken. Dan moet ik in mijn tweede werkelijkheid het beeld daarvan zo sterk creëren, dat het voor mij de normale beperkingen van mijn werkelijkheid overschaduwet. Ik moet mij eenvoudig inbeelden, dat ik méér ben dan ik bèn. Ik kan dat echter niet algemeen doen. Er zijn veel mensen met een meerwaardigheidscomplex, die juist daarmee hun minderwaardigheid bewijzen. Maar als ik op één bepaald terrein een meerwaardigheid postuleer, blijf ik mijzelf met een ongeremdheid op één gebied.

Wilt u bv. sneller leren lezen, dan kunt u een cursus volgen. Maar u kunt ook voor uzelf eenvoudig stellen dat u sneller kunt lezen en onthouden. Het eigenaardige resultaat doet zich dan voor, dat - alleen door die suggestie een tijd vol te houden - uw leestijd kan terugbrengen tot gemiddeld 2/3 van normaal. Hebt u een tijd die leessnelheid aangehouden, dan kunt u haar nog verder reduceren. U kunt tenslotte komen tot een leestijd per bladnorm van ongeveer 1/10 van de normale tijd, met volledig begrip van de inhoud en het onthouden van de voornaamste feiten. Dus wilt u vlugger lezen? Gebruik uw tweede werkelijkheid. Werk zo stimulerend op uzelf.

Hebt u het idee, dat uw omgeving u op de een of andere manier vijandig gezind is? Dan moet u zich eerst eens proberen voor te stellen hoe die andere gezindheid is. Dan moet u zich voorstellen dat u iets daartegen kunt doen. Leef in uw tweede werkelijkheid het probleem uit en verander daarin uw verhouding tot de anderen. Ga dan met de rustige overtuiging, dat er werkelijk iets is gebeurd in dat opzicht verder in uw werkkring of ga naar die vijandige mensen. Weet u wat het resultaat is? Dat hun vijandigheid wel niet verdwenen is, zoals u hebt gepostuleerd, maar dat zij aanmerkelijk minder is geworden. Want uw eigen gedrag is ontdaan van vele factoren, waardoor die vijandigheid in stand wordt gehouden. Het is allemaal zo logisch.

De meeste mensen denken: de tweede werkelijkheid: o, dat is gewichtig, dat is fantastisch. Als u meent, dat uw uithoudingsvermogen tekort schiet (er zullen wel weinig trotters hier zitten op een sportavond als deze), dan kunt u wel zeggen: 3 kilometer looppas is voor mij veel te veel. U kunt zich ook voorstellen, dat het eigenlijk maar 1/3 van uw capaciteit is. Indien u zich dat voldoende inbeeldt, treedt er inderdaad veel minder vermoeidheid op. Weet u waarom? Omdat de krampverschijnselen, die door uw begrip van uw eigen prestatie ontstaan, wegvallen en daardoor de automatiseren van het lichaam veel gemakkelijker de overhand krijgen. U loopt dus aanmerkelijk sneller en gemakkelijker dan u zonder dat zou doen.

De tweede werkelijkheid is niet alleen maar iets om grote dingen mee te doen. Ach, er zijn natuurlijk mensen die zeggen: Wij moeten de wereldvrede tot stand brengen. Maar ik heb altijd een tegenzin in genocide gehad. Je moet de mensheid niet uitroeien om der wille van de lieve vrede. Dus ik zou zeggen: dat is een doel dat veel te ver grijpt, vooral omdat er zoveel visies van vrede bestaan, dat daarover alleen al oorlogen zijn ontbrand in de loop der tijden. Een dergelijk groot doel kun je langs de weg van de tweede werkelijkheid misschien visualiseren, je kunt het niet praktisch nastreven. Het staat te ver van je eigen werkelijkheid af. Maar je kunt kleine dingen doen. En als u nu een paar heel eenvoudige voorbeelden neemt, dan kunt u misschien begrijpen wat ik wil zeggen.

Als u zegt: Ik ga slapen en ik word om zo laat wakker, want ik heb dit tegen mijzelf gezegd, en

u bent ervan overtuigd, dan bent u wakker en meestal aardig op de klok, ofschoon de normmens, die altijd toch nog, enigszins onzeker is, dan vijf tot tien minuten voor de gestelde tijd wakker pleegt te worden. Probeer het zelf eens een keer. Het is de goedkoopste wekker, die er bestaat.

Een ander voorbeeld. Als u op een gegeven ogenblik meer moet doen dan u aankunt, dan moet u beginnen met gewoon te relaxen. Ontspan u even en zeg; "er is niets aan de hand; dat los ik allemaal zo op." En u gaat rustig stukje voor beetje alles afwerken. U hebt geen haast en laat u niet opjagen. Wat is het resultaat? Dat u veel sneller en juist werkt dan normaal over eenzelfde hoeveelheid werk of zelfs een kleinere. Uw instelling speelt een rol. Maar die instelling, nogmaals, komt voort uit een beeld, dat u eerst in uzelf opbouwt.

Als u bij de baas wordt geroepen en u droomt dat hij u uitkaffert, dan wordt u misschien geroepen voor een goedkeurend klopje op de schouder, maar uw angst voor de uitkaffering zal zeer waarschijnlijk de waardering van uw directeur voor u aanmerkelijk verminderen, want u straalt eenvoudig een zeker wantrouwen, een zekere onrust uit; en daarop zal de man reageren. We leven in een wereld, waarin eigenlijk geen concreet constateerbare werkelijkheid bestaat voor de mens en vanuit een menselijk standpunt. Er zijn wel concrete dingen, maar je kunt er niets mee doen. Want de mens vertaalt, interpreteert, beperkt, verdraait. Daarom kun je heel gemakkelijk diezelfde feiten op een andere manier verdraaien en dan krijg je precies dezelfde resultaten als iedereen pleegt te krijgen in de normale werkelijkheid.

Nu zou ik over die tweede werkelijkheid natuurlijk nog een heel betoog kunnen opzetten, maar het ging hier om de praktische raadgevingen en ik geloof dat hetgeen ik heb gezegd voor praktische toepassing inderdaad vatbaar is. Als u bv. iets werkelijk wilt onthouden, dan moet u zich niet voorstellen, dat dat nu even uit het hoofd wordt geleerd. Stel u voor, dat u het ergens in uw hersens opschrijft. Het is een krankzinnig idee, maar stel u voor, dat u het op een blaadje papier schrijft en het achter uw voorhoofd wegbergt. Ik garandeer u dat u het nooit meer vergeet! Dat is nu de tweede werkelijkheid. Het is gebruik maken van voorstelling en voorstellingswerelden om zo in je eigen wereld wat te bereiken.

De tweede werkelijkheid gaat natuurlijk veel verder. Zij omvat contacten met andere werelden, met geesten. Zij omvat elementen en mogelijkheden, die in uw eigen wereld ondankbaar zijn. Maar in de praktijk komt het er toch wel hoofdzakelijk op neer, dat je iets, wat je in die andere werkelijkheid eerst hebt geformuleerd en beleefd en gedetailleerd uitgedrukt, wordt overgeheveld naar je eigen wereld.

De tweede werkelijkheid is a.h.w. de injectie van onze wil, die we kunnen geven aan onze z.g. werkelijkheid, waardoor we ons van veel illusies kunnen ontdoen en we de vele mogelijkheden, die wij bezitten ten volle kunnen exploiteren. Je kunt door gebruik te maken van de tweede werkelijkheid nooit meer worden dan je werkelijk bent. Maar je zult altijd meer zijn dan je volgens de verwachtingen van anderen en van jezelf zou moeten zijn.

DISCUSSIE

Vraag: Hoewel men zou moeten aannemen, dat het roulettespel wordt bepaald door de waarschijnlijkheidsberekening en haar wetten en niet door de onderling zeer tegenstrijdige wensen van de aanzittenden, weet de habitus dat dit niet zo is, maar dat de roulette reageert op de intentie van iedere speler afzonderlijk en wel in die zin dat iedere vorm van willen of moeten winnen de verlieskansen vergroot, en onverschilligheid, argeloosheid, onkunde e.d. (bv. Anfängerglück) de winstkans doet stijgen. Werkt hier de tweede werkelijkheid?

Antwoord: In zekere zin wel. Maar alleen in zekere zin. U moet goed begrijpen: we hebben een z.g. kansberekening, maar in feite begint elk roulettespel bij elke draai opnieuw. Het is dus niet zo, dat we op grond van de kansberekening kunnen zeggen, dat een bepaald nummer na zoveel tijd wel zal uitkomen. Dat is absoluut niet waar. Het enige dat je met redelijkheid kunt

doen, is op kleuren spelen, zoals u misschien weet. Maar ik zit hier niet om u instructies te geven t.a.v. roulettespel, ofschoon ik u wel moet zeggen: indien u eenmaal een nummer kent en u hebt het gevoel dat het zal uitkomen, dan zult u waarschijnlijk wel het balletje in de buurt van dat nummer zien komen; d.w.z. op het tableau, niet op de roulette zelf. Dus als u nu een stelletje chevalletjes neerzet, dan komt u er meestal toch nog wel aardig uit.

Wat de tweede werkelijkheid betreft dit: op het ogenblik, dat u krampachtig wilt winnen, is de begeerte naar winnen om zichzelf de veronderstelling van verlies. Zodra we krampachtig worden, veronderstellen we dat het tegendeel waarschijnlijk is en we reageren dus niet meer met wat u noemt de argeloosheid of het Anfängerglück. Degene die begint, heeft geen theorie. Hij weet eigenlijk niet eens goed wat er gebeurt. Hij zet maar eens in en heeft veel grotere kans dan degene, die dat krampachtig en overlegd probeert te doen, omdat hij intuïtief reageert.

Als we nu de tweede werkelijkheid erbij willen halen, moeten we zeggen; Het is denkbaar, dat iemand zich zo sterk concentreert, dat hij daardoor van te voren een voorstelling krijgt van de uitkeringsmogelijkheden van het volgende spel. Hij zal dan over het algemeen niet in staat zijn om precies het nummer te zien, maar hij zal meestal wel op kolommen kunnen spelen. En aangezien dat gemiddeld toch per inzet een voordeel geeft van tweemaal de inzet, kan hij daarmee heel aardig uitkomen. Het tweede werkelijkheidsprincipe wordt veel sterker, indien we te maken hebben met de dobbelsteen, omdat die door de mens zelf wordt gemanipuleerd en het contact met de dobbelstenen op zichzelf een telekinetisch manipuleren mogelijk maakt. Wat men zich niet realiseert (men weet niet eens dat het mogelijk is): door de zeer sterke voorstelling van de gewenste val van de stenen bevordert men zelf dat bepaalde vlakken naar boven worden gekeerd.

Vraag: Is dit dan niet op dezelfde wijze mogelijk met een rouletteballetje?

Antwoord: In de eerste plaats: u hanteert het rouletteballetje niet zelf.

In de tweede plaats: bij een tamelijk handige croupier is de draaiing van de schijf zo groot, dat u niet bewust meer kunt weten waar het balletje precies in moet vallen. En daar uw eigen waarneming en voorstelling erg belangrijk zijn, komt u niet tot de voorstelling, die noodzakelijk is om het balletje en het vakje naar elkaar toe te brengen. Maar het is wel een feit, dat we indien we ons op een bepaald deel van de schijf zouden kunnen concentreren en dat deel van de schijf (bij stilstaande roulette) kunnen fixeren en vasthouden, dat we - als we zeer geroutineerd zijn - in staat zijn om aan de hand van die voorstelling eveneens een soort telekinetisch effect te veroorzaken. Maar dat zijn er maar enkelingen, die dat kunnen doen. De mensen, die dat kunnen - bewust of onbewust - zijn degenen, die de bank kunnen laten springen. Ze hebben dan vaak systemen, omdat ze niet geloven dat het zonder iets dergelijks mogelijk is. In feite werken ze met telekinese.

Vraag: Er zijn mensen, die zich beroemen op een perfect systeem, dat zij in een aantal casino's toepassen.

Antwoord: Er bestaan inderdaad een aantal personen, die dat kunnen. Maar het vreemde is, dat als dat systeem door een ander wordt gespeeld, het niet dezelfde resultaten oplevert. En daaruit blijkt hoe sterk het systeem en de persoonlijkheid gebonden zijn en daardoor hoezeer de voorstellingen die met het systeem zijn verknoopt bepalend zijn voor de overdracht van bepaalde krachten naar de eigen wereld. Daar hebt u dus werkelijk met een tweede werkelijkheid te maken.

Vraag: Hetzelfde geldt voor spelers, die altijd bij een bepaalde croupier willen zitten, omdat ze daar winnen en bij een ander niet.

Antwoord: Dat is een eigen voorstelling. Die voorstelling speelt echter een grote rol in uw reactie op het spel en het spelverloop en werkt daardoor op uw gevoeligheid.

Vraag: U had het daarnet over sterk concentreren. Maar is dat eigenlijk niet krampachtig?

Antwoord: Neen. Men kan sterk geconcentreerd zijn zonder krampachtig te zijn. Als u een boek leest, dan kan dat boek u enorm boeien. U bent zo geconcentreerd, dat u niet hoort dat iemand iets tegen u zegt. U merkt niet eens wat er rond u gebeurt. U bent echter helemaal niet krampachtig, want u ondergaat dat boek als een soort ontspanning. Op dezelfde manier kunt u één denkbeeld sterk op de voorgrond brengen, zonder dat u krampachtig probeert het waar te maken. U beleeft het alleen maar; en die ontspannen beleving is de sterkste overdrachtmogelijkheid naar de eigen wereld. Dus hoe sterker je iets met alle geweld zou willen, hoe sterker je je realiseert dat je een wijziging tot stand wilt brengen, des te sterker je zult aanvoelen dat zij in feite redelijk niet mogelijk is, waardoor je jezelf die mogelijkheid tot wijziging ontnemt.

Vraag: Kan je tweede werkelijkheid je zo in beslag nemen, dat ze je gewone werkelijkheid gaat overheersen?

Antwoord: Dat is wel mogelijk. Maar als uw tweede werkelijkheid u gaat overheersen, dan zult u er toch rekening mee moeten houden, dat alle mensen nog in de normale werkelijkheid leven, zodat de discrepantie tussen uw wereld en de hunne op den duur steeds meer botsingen tot stand brengt, waarbij tenslotte uw bestemming waarschijnlijk het een of ander woord voor geesteszieken is. En dan is het natuurlijk een grote vraag wie meer geestesziek is: degenen, die binnen zitten of degenen, die buiten lopen. Zodra u te ver van de reactienorm afwijkt, wordt u door de maatschappij uitgestoten als niet meer behorend tot die maatschappij. En als dat een kwestie is van werkelijkheidsconcept, zonder dat er ideeën of handelingen achter zitten, die men redelijk in een andere sfeer kan zien, hoe groter de kans is dat u in een krankzinnigengesticht komt.

Vraag: Vandaar dat genie en krankzinnigheid dicht bij elkaar zitten.

Antwoord: Natuurlijk. Genialiteit is een vorm van krankzinnigheid van maatschappelijk standpunt, die zodanig redelijke resultaten oplevert, dat men de afwijking van de norm omwille van het resultaat duldt zonder te begrijpen, dat de afwijking op zichzelf in feite dichter bij de werkelijkheid ligt dan het oordeel van degene, die het als een afwijking beschouwt. Men begrijpt n.l. niet, dat de totaliteit van het leven een eenheid vormt. Ik kan dus niet gelijktijdig geniaal zijn en slaafs mij vasthouden aan alle andere regels, behalve op één terrein. Op het ogenblik, dat ik een zekere genialiteit bereik, heb ik regels overboord geworpen, anders kan het niet. Maar dan kan ik dat niet doen op een terrein. Ik zal dat op elk gebied doen. Mijn reactie gaat dus van de norm verschillen. Ik word een zonderling.

Vraag: Hoe ziet u in dit verband schizofrenie?

Antwoord: Schizofrenie is een soort geestesziekte. Ik geloof wel, dat men een dergelijke afwijking van de norm soms verkeerd als schizofrenie beschouwt, de persoon naarmate van de harmonie die hij vindt in een gezelschap meer of aan de norm gaat beantwoorden. In feite is schizofrenie te beschouwen als een bovenkomen van eigenschappen van de persoonlijkheid met meestal een gelijktijdig wegvallen van de normaal naar voren geschoven facetten van de persoonlijkheid.

Dit kan een vergiftigingsverschijnsel zijn, het kan een organische kwaal zijn, het kan ook het resultaat zijn van bepaalde geestelijke of psychische problemen. Wij hebben hier dan werkelijk te doen met een ziektebeeld, omdat we te maken hebben met twee afzonderlijke facetten van de persoonlijkheid die zich als afzonderlijke persoonlijkheden manifesteren, waarbij de werkelijkheidsvervreemding gebonden is aan een bepaald reactiepatroon en de daaruit ontstane waanbeelden, die - zoals u weet bij schizofrenie veel voorkomend - sterk gebonden zijn aan het facet van de persoonlijkheid, dat op dat moment actief is.

Vraag: Homofilie zou aan uw uitleg min of meer te koppelen zijn?

Antwoord: Ik geloof niet, dat ik als geest geroepen ben om homofielen te koppelen. Ik geloof, dat u homofilie eenvoudig moet beschouwen als een van de vele uitingen van seksualiteit die vanaf het begin der mensheid bestaan hebben en die bij een ingewikkelder worden van de maatschappelijke structuur langzaam maar zeker overheersend werden bij bepaalde persoonlijkheden. Het is vaak een kwestie van evenwichtsverschuiving in het lichaam zelf,

verandering van het evenwicht van de secreties en van normaal evenwicht, maar daarnaast is het vooral ook een psychische reactie. Naarmate uw maatschappij ingewikkelder wordt, zullen wij dus meer typen van seksueel en ook a-seksueel gedrag zien. Dat de homofilie op het ogenblik naar buiten toe wat meer bekend wordt, betekent nog niet dat zij vroeger niet heeft bestaan. Vroeger ging men in Athene immers ook bloemetjes plukken op de agora, de markt. Toen hadden ze alleen viooltjesodeur, tegenwoordig zijn ze rijker gesorteerd, zelfs in parfum voor mannen.

Ik wil daarmee maar zeggen: deze homofilie heeft niets met een tweede werkelijkheid te maken. Wat we wel zien is, dat tot op zekere hoogte bepaalde personen, die deze homofiele instelling hebben, zich het vrouwelijke beeld zo sterk opleggen, dat zij komen tot een zodanig vrouwelijk gedragspatroon, dat de lichamelijke mannelijkheid eigenlijk haast niet meer ter zake doet; dat een man een absoluut vrouwelijk gedragspatroon en zelfs ook een zekere verandering van lichaamsvorm en lichaamsbeweging vertoont en dit niet primair, maar als een secundair verschijnsel aan de hand van de behoefte om in een homofiele relatie zich als vrouw te gedragen. Dit is eigenlijk meer psychologie dan tweede werkelijkheid. Het komt er een beetje bij, maar niet veel.

Vraag: Geldt de vorige vraag ook nog voor de dubbele ziel.? U hebt het over de dubbele persoonlijkheid gehad. Maar dan zou in de tweede werkelijkheid een dubbele factor optreden.

Antwoord: Dat is niet mogelijk op de manier waarop u dit bedoelt. Wanneer n.l. twee zielen gezamenlijk in een lichaam incarneren, dan vormen ze een eenheid naar buiten toe, ook als de personen naar binnen toe misschien anders zijn. Denkt u maar aan een walnoot. Die heeft twee helften, die op één punt met elkaar vergroeid zijn, maar verder van elkaar gescheiden, en die toch als een eenheid reageren tegenover de buitenwereld door de schil, waarin ze gezamenlijk gevat zijn.

Vraag: Wat is de werkelijke reden, dat er in de praktijk van werken met de tweede werkelijkheid zo weinig terecht komt?

Antwoord: Omdat de meeste mensen er niet in geloven. Een tweede werkelijkheid kan alleen actief zijn, indien ze niet een ontvluchting is van deze werkelijkheid, maar indien ze een erkenning van mogelijkheden is, die ook in deze werkelijkheid zouden kunnen bestaan en er dan een projectie van die mogelijkheid in de voor iedereen bestaande werkelijkheid plaatsvindt. De meeste mensen, die van de tweede werkelijkheid gebruik willen maken doen dat eigenlijk om te ontvluchten aan de consequenties of de toestanden van hun normale werkelijkheid. En daar ligt nu juist het grote bezwaar. Men wil aan die werkelijkheid ontkomen, maar maakt het zich daardoor onmogelijk de in de tweede werkelijkheid ontstane erkenning terug te projecteren en tot een actieve factor te maken in de algemeen erkende werkelijkheid.

Vraag: Hoe moet je dan beginnen?

Antwoord: Heel eenvoudig: Je begint altijd klein. Dat is voor de meeste mensen erg moeilijk. Dat zie je tegenwoordig bij de jongelui. Als ze de middelbare handelsschool hebben afgelopen, dan willen ze meteen een plaats hebben als directeur. Dat krijgen ze niet, maar ze zouden het graag willen. Zij voelen zich er rijp voor. Dat is geestelijk ook zo. De mensen willen altijd bovenaan beginnen. Dat gaat niet. Begin eenvoudig met kleine dingen. Als u morgen een bepaalde bespreking of een bepaalde werkzaamheid heeft, stel u die voor. Stel u het verloop daarvan voor zoals dat ideaal zou zijn. Verbind aan dit verloop een bepaald symbool. Gebruik dat symbool en u zult zien dat uw werkelijkheid voor een groot gedeelte uw droombeeld gaat benaderen. Maar het is wel noodzakelijk, dat u alle belangrijke factoren in uw droombeeld detailleert en dat u het beschouwt als een te verwezenlijken iets. Zodra u in het droombeeld iets verwerpt, waarvan u zegt; "nou ja, dat is eigenlijk onmogelijk", maakt u daarmee het u onmogelijk een overdracht naar uw eigen werkelijkheid tot stand te brengen. Begin met kleine dingen en u zult ontdekken, dat het steeds verder gaat.

Daarom heb ik in mijn inleiding juist heel onbelangrijke onderwerpjes genomen. Ik heb gesproken over de wekker. De meeste mensen weten n.l. dat die bestaat. Ik heb gesproken over de geheugentest en geheugentraining, over vergroting van leessnelheid en al die dingen

meer. Dat zijn heel normale dingen, die iedereen kent, maar die met de tweede werkelijkheid in verband staan. Als je daarmee begint, krijg je een zeker zelf vertrouwen. Als je dat zelfvertrouwen hebt en je gaat in je droombeeld (de tweede werkelijkheid) nooit over de grenzen van het voor jou als mogelijk aanvaardbare, dan leer je vanzelf ook steeds meer de perfectie kenbaar te maken in je eigen wereld.

Vraag: Wat dat symbool betreft, moet dit nog aan bepaalde eisen voldoen?

Antwoord: Ja. Het moet een symbool zijn, dat voor u identiek is met het beeld dat u hebt gedroomd. Waarom, is niet belangrijk. De een zal het doen met een zwarte kat, de ander met een abracadabra. De vorm van het symbool is niet belangrijk. Wel, dat het voor degene, die het gebruikt, de weergave is, de uitdrukking van de macht, die in de tweede werkelijkheid (in de droom) eigenlijk gelegen is.

Vraag: De symbolen zijn dus noodzakelijk?

Antwoord: Ze zijn noodzakelijk, omdat u door het symbool het geheel van de beleving in de tweede werkelijkheid kunt samenvatten in één gemakkelijk te hanteren woord. Het is als korreltjeskoffie: instantierealisatie van het tweede werkelijkheidsbeeld en daardoor overdrachtmogelijkheid naar je eigen werkelijkheid op het moment dat het belangrijk is.

Vraag: Uw voorbeeld van het sneller lezen geldt dat alleen voor lichte lectuur of ook voor zwaardere onderwerpen?

Antwoord: Dat is afhankelijk van het intellect en begripsvermogen van degene, die leest. Als u een gemiddeld intellect heeft en u houdt zich niet bezig met zware informatieve lectuur, dan kan het voor alle soorten boek werken gelijk gelden. Het gaat zelfs nog iets verder. Als u het voldoende heeft opgevoerd, dan krijgt u op den duur een benadering van het foto grafisch geheugen, waardoor alle belangrijke formules uit een soort total-recall weer naar voren kunnen worden gehaald op het ogenblik, dat het nodig is. Maar dan hebt u ook inderdaad enige training nodig.

Vraag: Geeft u mij een regel, waarmee we het resterende 9/10 deel van ons verstand, dat we niet gebruiken, kunnen gaan gebruiken.

Antwoord: Eenvoudig door je er niet mee bezig te houden of je het gebruikt of niet gebruikt, maar door bij alle dingen die je doet eerst voor jezelf een beeld op te bouwen, bestaande uit zoveel mogelijk associaties. Dat klinkt misschien een beetje vreemd, maar de meeste mensen zijn geneigd om een beperkte gedachte uitvoerig te uiten. Indien je het uiten namelijk beperkt en compact maakt en daarvoor in de plaats een zo groot mogelijk aantal, kom je vanzelf tot een uitbreiding van je hersengebruik.

Er zijn natuurlijk wel bepaalde trainingen voor te vinden, waardoor het gebruik van de hersenen groter kan worden. We moeten echter niet vergeten, dat de beheersingsfactor zeer belangrijk is. Er bestaan bepaalde vergiften, waardoor ongeveer 4/5 van de hersenmassa actief wordt. Maar aangezien men dan de opkomende reacties niet meer kan bepalen, ontstaat het verschijnsel van een dwalen, een willekeurig reizen in allerhande angsten, vrezes, begeerten, kennis, onkunde e.d., die er in het 'ik' bestaan. En dat is natuurlijk niet begerenswaardig.

Daarom kan ik u daarvoor geen eenvoudige oplossing geven. Maar iemand, die voortdurend probeert altijd zo concreet mogelijk te denken, te visualiseren als het even kan (dus zichzelf een omschreven beeld, een voorstelling te bouwen en niet alleen het woord te denken), die zal zeker voor zichzelf het toegankelijk areaal van de hersens en daarmee ook de beschikbare redelijke vermogens aanmerkelijk vergroten.

Vraag: U denkt veel helderder dan wij doen. Is dat omdat u denkt met wat bij ons het onderbewustzijn is?

Antwoord: Ik denk helemaal niet helderder dan u. Ik denk niet eens. Ik realiseer alleen maar. Ik stel eenvoudig een punt en alle associaties, die ik nodig heb, zijn er onmiddellijk. Ik hoef ze niet meer te groeperen, ze groeperen zichzelf.

Vraag: En waarom kunnen wij dat niet?

Antwoord: U zult het ongetwijfeld kunnen, als u aan onze kant komt en dus niet meer wordt belemmerd door allerhande lichamelijke reacties. Of om het nu heel eenvoudig te zeggen: We kunnen het menselijk brein vergelijken met een biologische computer. We zullen echter moeten toegeven, dat zolang dat brein in het huidige voertuig is gehuisvest, er zoveel afleidende factoren zijn, dat de betrouwbaarheid van dat brein aanmerkelijk minder is dan van de computer. Zouden we datzelfde brein kunnen overbrengen in een kunstmatig milieu, waar alleen op vastgestelde en gedefinieerde inkomende impulsen wordt gereageerd, dan zou de capaciteit van datzelfde brein aanmerkelijk groter zijn dan van een computer van dezelfde grootte. Er zouden dan intelligente combinaties mogelijk zijn, waar de computer alleen in het "ja-nee" systeem kan antwoorden. Er is dus een meertalige en associatieve reactie mogelijk, die voor de computer uitgesloten is.

Vraag: Emotie speelt waarschijnlijk een grote rol bij het praktisch werken met de tweede werkelijkheid. Hoe kan ik leren van emotie gebruik te maken?

Antwoord: Dat is een heel moeilijke kwestie, want de meeste mensen zeggen: Ik moet van emotie gebruik maken. Zij zien de emotie als primair voor de wereld. Dat is niet waar. Belangrijk is de associatie. Als ik de emotie associeer met een bepaalde mogelijkheid of bereiking, dan zal ik een groot gedeelte van de emotionele spanningen en alle verdere reacties die in mij ontstaan overdragen naar het doel, dat ik mij heb gesteld. Door deze overdracht ontstaat er een veel grotere geladenheid van de psyche en daarmee dus ook een grotere mogelijkheid om een gedefinieerd beeld zo sterk uit te drukken, dat het voor een groot gedeelte in de eigen werkelijkheid kan worden overgebracht.

Vraag: De emotie ontstaat dus eigenlijk niet spontaan.

Antwoord: Laten we nu a.u.b. maar aannemen dat de emoties nog wel spontaan kunnen rijzen, want als we nu alle moeders die op het ogenblik ondeugende kinderen, die aan het vijfde glaasje limonade zijn een draai om de oren geven, moeten zien als mensen die opzettelijk slaan, dan gaan we wel een beetje ver.

Vraag: Ik bedoel: de emotie ontstaat niet door te willen.

Antwoord: De emotie ontstaat niet door te willen, maar zij kan door de wil worden geregeerd; ze kan dus worden gekanaliseerd. En dat is juist waar over we het hebben. U kunt niet zeggen: "nou moet ik blij zijn", of "nou moet ik woedend zijn". U kunt er zich wel langzaam naar opzweepen. U kunt een opbouwproces vormen, waarbij u langzaam maar zeker voor de feiten blind wordt en dus de dingen alleen nog maar gaat voelen. Ik zou zeggen het is belangrijk, dat de wil de emotie, kan kanaliseren. In ons onderwerp is echter het meest belangrijke, dat we de emotie kunnen beschouwen als zodanig verbonden met een voorstelling, die in ons leeft, dat deze hierdoor het grootste gedeelte van de in ons verwerkte emotionele kracht opneemt en daardoor een veel grotere beïnvloedingsmogelijkheid schept in onze wereld.

Vraag: Kan die beïnvloeding fout zijn? Want bij het opvoeden van een kind stel je verwachtingen aan zo'n kind.

Antwoord: Ja, dat kan natuurlijk fout zijn. De meeste mensen leven niet krachtens de dingen die ze goed doen, maar krachtens de fouten die ze maken. Dat is nu eenmaal menselijk. Maar wat is fout en wat is goed? Zou u mij dat willen uitleggen? Vanuit het standpunt van de ouder is het ongetwijfeld goed om het kind te vormen in een richting, die voor de ouders wenselijk lijkt. Maar van het standpunt van het kind zijn de ouders meestal fout. En wanneer het kind op een gegeven ogenblik zelf kan oordelen, zal het van vele dingen zeggen. Nou ja, het is eigenlijk niet nodig geweest.

Vraag: Is het daarom juist niet foutief om beelden van te voren te scheppen?

Antwoord: Indien u de beelden wilt scheppen om daardoor het leven van een ander te bepalen, natuurlijk. Dat vind ik niet juist. Maar vergeet niet: de tweede werkelijkheid, zoals we die vanavond hebben besproken, gebruiken we in de eerste plaats om variaties mogelijk te

maken op de redelijke mogelijkheden van ons wezen. De tweede werkelijkheid is dus een extensie van de persoonlijke mogelijkheid. En als je dan een andere persoon daarin betreft, dan is dat alleen mogelijk tot stand te brengen, indien je de details van die persoonlijkheid met al haar reacties zo goed kent, dat je het werkelijke beeld als basis kunt gebruiken voor de opbouw in de tweede werkelijkheid. De meeste mensen denken dat ze anderen kennen. Maar om eerlijk te zijn: ze hebben heel weinig kennis van anderen en ze kunnen er misschien wel wat van, maar ze kennen een ander niet voldoende om deze kennis om te zetten in een projectie die tot een werkelijkheid voert. De ouders denken, dat ze weten wat de kinderen denken. Het is maar goed dat ze dat kunnen denken, want als ze wisten wat de kinderen denken, zouden de ouders zich waarschijnlijk vaak minder ouderlijk gedragen.

Vraag: Zijn er in de tweede werkelijkheid werelden, die niet tot de logisch te verwachten lijn van ontwikkeling van ons aards type van mensen behoren en daarom pas de eigenlijke tweede werkelijkheid moeten heten?

Antwoord: Neen. Waar u het over heeft, is de stelling van de z.g. multi-plurality, de veelvoudige werkelijkheid. Deze berust op de volgende stelling: Elke mogelijkheid, die bestaat wordt gerealiseerd; d.w.z. dat elke mogelijkheid in een aparte wereld bestaat, waarin ook u bestaat, maar dat u zich slechts bewust bent van één wereld, waarin één bepaalde keuzemogelijkheid voor u voortdurend bepalend is. En dan zeggen we al die andere werelden bestaan ook. Je zouden dus elke willekeurige andere wereld kunnen betreden en voor onszelf als werkelijkheid beleven. Dat is iets, wat je ook een tweede werkelijkheid zou kunnen noemen. Maar helemaal juist is het eigenlijk niet, want dan kunnen we onszelf qua bewustzijn a.h.w. transplanteren naar een andere wereld. Maar we kunnen niet zeggen: we leven in die werkelijkheid en brengen haar over naar onze eigen werkelijkheid. Daarom moeten we ons t.a.v. de tweede werkelijkheid beperken tot de volgende formulering: De tweede werkelijkheid is een aantal veronderstellingen gebaseerd op de gekende werkelijkheid, welke echter de mogelijkheid in zich dragen, de zo gevormde conclusies dwingend over te brengen naar de eigen wereld.

Vraag: Het is even lastig, omdat de mogelijkheden nog wel naar die andere beweegbaarheden(?) komen. Ik kan mij voorstellen, dat mijn buurman zich op zo'n ander type wereld en werkelijkheid heeft gericht en daar een deel van de eigen tweede werkelijkheid ervaart.

Antwoord: Neen. Hij ervaart daar geen eigen tweede werkelijkheid. Dan is hij in uw wereld alleen maar een droomfiguur. En dat is nu weer iets dat voert tot filosofieën en stellingen, die zo ver gaan dat we daar wel 14 dagen over kunnen blijven doordazen. Dat is niet reëel. Je moet het zo zeggen: als mijn buurman zoals ik hem zie voor mij werkelijk is, behoort hij tot mijn werkelijkheid, ook als in deze vorm misschien niet het besef leeft dat voor die buurman in een andere mogelijkheids wereld wel volledig bestaat, waarin ik dan weer een soort lege schil ben, een soort komediant. En dat is een theorie, die ook nog op bepaalde bezwaren stuit. Ik zal het u er maar meteen bij vertellen. Deze bezwaren zijn n.l. gelegen in het feit, dat wij dan een voortdurende reactie feedback moeten verwachten van de hoofdfiguur naar alle andere figuren, maar steeds met de modificatie aangepast aan het wereldbesef, waarin de schijnfiguur de emoties van de werkelijke figuur enigszins imiteert. Daarmee kom je dan tot de kwestie van parallelle werelden en al wat daarbij hoort.

Vraag: Maar er is dan één gemeenschappelijk communicatiepunt. Als ik dus bepaal: voor mij bestaat deze werkelijkheid, wat is in godsnaam deze werkelijkheid voor mijn buurman?

Antwoord: Als u zegt: deze werkelijkheid bestaat voor mij, dan bedoelt u: dit is mijn concept van het bestaan en dit is voor mij werkelijk, omdat ik al wat ermee in verband staat als realiteit ervaar, zonder dat ik in staat ben te bepalen, of die werkelijkheid, voor de anderen rond mij - zelfs degene met wie ik het meest intiem verbonden ben - op gelijke wijze en met gelijke intentie in waarden bestaat.

Vraag: Je zou het dan zo'n beetje een grootste gemene deler moeten maken.

Antwoord: Grootste gemene delers zijn er genoeg in de wereld; die hoeven we er niet bij te maken. Maar u moet niet zoeken naar een grootste gemene deler. U moet uitgaan van het standpunt, dat u alleen kunt reageren vanuit uw eigen werkelijkheidsvoorstelling en dat - als die werkelijkheidsvoorstelling tijdelijk afwijkt van hetgeen u lichamelijk en feitelijk als zodanig ervaart - slechts een gedeeltelijke overdracht van de persoonlijke waarden naar die wereld mogelijk is, omdat u niet in staat bent de onwerkelijkheid van uw wereld voor uzelf zodanig waar te maken, dat u aan die wereld geen werkelijk deel meer hebt. U blijft onder invloed van uw wereld staan.

Vraag: Magie, die door handelingen of woorden, ook verstoffelijking van een gedachte ontstaat, wordt waarschijnlijk terecht geheim gehouden. Maar op welke wijze krijgt men toegang tot het beoefenen van dit vermogen? Gaarne een begrijpelijke hint.

Antwoord: Degenen, die zich werkelijk intens met de occulte wetenschappen en magie bezighouden, bereid zijn er hun hele leven aan te wijden en daarbij geen begeerte meer kennen naar de producten, die zij zelf kunnen voortbrengen, krijgen de gelegenheid om deze kunst te beoefenen. Het is dus uw onverschilligheid t.a.v. de betekenis en waarde - volgens de normale wereld - van hetgeen u verstoffelijkt, dat bepalend is.

Vraag: Ontstaat dat dan in de eigen persoonlijkheid of ten gevolge van de leraar, zal ik maar zeggen.

Antwoord: Het ontstaat als gevolg van de projectie van eigen gedachtebeelden met een zodanige intensiteit en een zekere manipulatie van niet biologische krachten (geestelijke krachten), dat een astrale vorm een tijdelijke of soms zelfs een blijvende realiteit verkrijgt en zich aanpast aan de normale materiële structuur.

Vraag: Maar is het dan niet zo, dat ik door die onverschilligheid de emotie weer uitsluit?

Antwoord: Ik denk, dat u beter doet om eerst de zaak maar eens een keer na te lezen. Want onverschilligheid t.a.v. de waarde van hetgeen ik tot stand breng in de ogen van anderen, sluit helemaal niet uit, dat ik emotioneel bewogen kan zijn. Het betekent alleen dat ik niet voor mij zelf goud zal materialiseren (dat beschouw ik als een bijkomstigheid) maar dat ik wel probeer voor een ander een soort elixer des levens te maken om hem daarmee gelukkig te doen zijn. En dat is zelfs een betrekkelijk sterke inhoud. Het betekent onverschilligheid ten aanzien van de eigen persoon.

Vraag: Valt onder het toegankelijk maken van een kennisgebied ook het geheimhoudend ritueel van bv. een Vrijmetselaarstempel, zonder dat men zich daarbij aansluit?

Antwoord: Het ritueel van een Vrijmetselaarstempel is gebaseerd op een wijze van zelfbeschouwing en heeft ten doel de unificatie van de eigen persoonlijkheid tot stand te brengen, waarbij men dus de minder fraaie als wel de zeer fraaie kanten van het eigen "ik" accepteert. De rituelen, die verder hiermee verbonden zijn, hebben ten doel de mens als zodanig (als een erkend geheel) bovendien te oriënteren in de kosmos, zodat hij - vanuit een kosmisch patroon werkzaam zijnde - niet alleen een zelf vervulling tot stand brengt, maar gelijktijdig als deel van de kosmos de kosmos tot een zelfvervulling helpt komen. Dat is dus bij de Vrijmetselaars.

Als u een dergelijk ritueel ziet, is het inhoudsloos zonder de beleving. Het geheimhouding van het ritueel maakt dus weinig uit. Het is alleen voor bepaalde groepen misschien erg prettig, dat ze weten dat het een geheim is, want door het geheim-zijn wordt de belangrijkheid in hun ogen groter. Dat is helemaal niet waar. Maar mits juist gebruikt, kunnen dergelijke rituelen zeker een tweede werkelijkheid opwekken. Dan krijgen we te maken met opwekken van kosmische stromingen van allerhande aard, soms ook geestelijke en astrale stromingen, die wel degelijk grote invloed kunnen uitoefenen zowel op de aanwezigen als vanuit de aanwezigen op de wereld. Maar zodra er een zekere zelfzuchtigheid of een zichzelf zoeken bij komt, is de praktische waarde weer aanmerkelijk verminderd.

Vraag: In de vraag zat ook nog de toegankelijkheid van een kennisgebied door het aflezen van gedachten of iets dergelijks. Ik bedoel: hier is iets geheim gehouden ter bescherming.

Antwoord: Tegenwoordig is dat niet zozeer ter bescherming. Vroeger was het dat wel. Wanneer u in denken verwant bent met de maçonnerie, dan voelt u ook de rituelen aan, ook al zult u de directe vorm daarvan waarschijnlijk niet kennen en al zullen ze u niet geheel interesseren. Maar die punten, die u wel interesseren, weet u omdat hier spontaan een associatieve reactie optreedt, waardoor u uit de anderen, die gelijkgestemd zijn, alle kennis kunt putten die u nodig heeft.

Vraag: De bekende Edgar Casey putte ongetwijfeld uit het reservoir van alle medische kennis. Hij weigerde echter alle materieel voordeel. Wat is de correlatie tussen het specifieke vermogen om uit de "gezamenlijke kennis" te putten en het afwijzen van materieel gewin, dat daardoor kan worden behaald?

Antwoord: Dat is betrekkelijk eenvoudig uit te drukken. Als ik door training of instinctief of door andere redenen toegang heb tot het totaal van een bepaalde kennis (waarbij ik overigens ontken, dat Casey alleen maar tot de gezamenlijke medische kennis toegang had; hij had wel degelijk nog andere mogelijkheden), dan zal ik, als ik daarin voordeel zoek, het resultaat als belangrijk gaan zien. Zodra ik in de eerste plaats zoek naar de resultaten en niet voornamelijk naar het functioneren, zal ik vanzelf door mijn hang naar het resultaat worden beperkt in de breedheid van mijn functie. Dat is het hele antwoord. Naarmate (ik heb dat gezegd bij de roulette) ik meer wil winnen, wordt het winnen voor mij belangrijker, niet de juiste aanvoeling. Dus kan ik minder aanvoelen, dus zal ik meer verliezen.

Vraag: Is dan de reactie tussen die twee een wisselwerking, die niet is los te koppelen uit de functionele resultante.

Antwoord: Het resultaat is en bijkomstigheid, omdat voor mij het functionele belangrijker is dan de resultaten, die het gevolg zijn van dit functioneren. Die komen pas op de tweede plaats. U kunt er voorbeelden van zien. Je hebt heel goede helderzienden. In het begin zeiden die mensen: Het kost mij tijd, ik mag er dus wat aan verdienen. En dat krijgen ze dan ook. Op een gegeven ogenblik echter zeggen ze: Ik heb het nu zo druk, voortaan ga ik fl 50.- per kwartier rekenen. Het gaat voor hen steeds belangrijker worden, dat zij schokkende onthullingen doen en niet dat zij iemand zo goed mogelijk helpen. Het resultaat is dat zij dus steeds meer fouten maken en dat zij tenslotte overblijven met een kringetje van dwazen, die zichzelf steeds meer verdwazen.

Vraag: Maar de hulp aan anderen is dat ook niet een resultaat als je werkelijk mensen helpt?

Antwoord: De hulp aan anderen komt minder naar voren naarmate de behoefte aan eigen beloning stijgt.

Vraag: Dat die mensen geholpen zijn, is natuurlijk ook een resultaat.

Antwoord: Dat is wel een resultaat, maar op zichzelf telt dat niet. De mensen denken altijd in resultaten. Je moet niet denken in resultaten. Er zijn geen werkelijke resultaten. Een resultaat is altijd maar weer het begin van een verdere ontwikkeling. Je moet denken in processen. Het proces waaraan ik bezig ben, dat is belangrijk. Niet het eindresultaat ervan, als ik dat op een bepaald punt zie vanuit een zeker standpunt. Ik kan n.l. niet behalen wat een werkelijk resultaat is. Zolang ik niet de gehele kosmos ken en daarmee de totaaluitwerking van elk woord dat ik bv. vanavond zeg, ben ik niet in staat de resultaten te beoordelen. Maar ik ben wel in staat mijn functionaliteit te beoordelen in dit proces. Het proces van overdracht van bepaalde denkbeelden. Ik wil niet eens spreken van kennis, maar gewoon van denkbeelden.

Vraag: Dus laat dan maar komen wat komt.

Antwoord: Neen. Het is zo: het is belangrijk, dat ik deelneem, aan het spel dat "leven" heet op een wijze, die volgens mij zo juist mogelijk is. Het is veel minder belangrijk wat de resultaten daarvan zijn. Het is dus niet "laat komen wat komt", maar het is doodgewoon: wat het

belangrijkst is, moet ook het zwaarst wegen. Het belangrijkste is, dat ik vanuit mij zelf functioneer en dat ik ze, juist mogelijk functioneer vanuit mijn begrip.

Vraag: Ik kan mij voorstellen, dat men zich soms bewust is dat men droomt. Daar staat men dan in een droom en in een aantal droombeelden. Wat nu?

Antwoord: Nou, denken dat je wakker wordt, dan droom je dat je wakker wordt. U stelt het verkeerd. Als ik droombeelden heb, dan kan ik mij daarin inleven als een werkelijkheid. En wanneer het een werkelijkheid voor mij wordt, weet ik eigenlijk niet meer dat ik droom. Dat is namelijk essentieel. Pas wanneer ik terugkeer tot de werkelijkheid (dus wakker wordt), besef ik dat ik heb gedroomd. De droom als zodanig is dus een vergelijkend beeld, als we over de tweede werkelijkheid spreken, omdat de droom eigenlijk een toevalsproduct is, voortkomend uit de spanning van de mens, zijn herseninhoud, de laatst ontvangen prikkels etc. Terwijl de tweede werkelijkheid, die we opbouwen, de kwaliteit van de droom heeft in zoverre, dat het onze wereld is (een zuiver persoonlijke wereld), die wij betreden, maar dat wij zelf die wereld bepalen en vorm, geven (wat in de droomwereld niet gebeurt) en daardoor een aantal ontwikkelingen en krachten waarnemen, die in de droom zelf meestal op de achtergrond blijft. In de droom n.l. lost zich weinig volledig op. We hebben steeds te maken met incidentele beelden, die op het ogenblik van definitie of oplossing verspringen. In de tweede werkelijkheid echter kunnen we verdergaan en die oplossing wel realiseren. En met de oplossing die we daar vinden, vinden we de overdrachtsmogelijkheid van krachten en invloeden uit de tweede werkelijkheid naar de eerste werkelijkheid.

Wanneer men deze oplossing op een gegeven moment afreageert in de droomwereld, op welke manier dan ook, dan zou ik me ook kunnen voorstellen dat je ervaringen opstapelt, op welke manier dan ook. Dat je dus leert van de beelden, waarvan je je op dat moment bij toeval bewust bent. Dat is niet helemaal waar, omdat in de droomwereld alle droombeelden, die kent, voortkomen uit je eigen herseninhoud en als uitzondering bij uittreding. Maar die wil ik niet als normale droom beschouwen. Bij de opbouw van een tweede werkelijkheid zijn eveneens mijn voorstellingsvermogen, mijn herseninhoud, mijn emotionele inhoud bepalend voor het beeld van de wereld dat ik opbouw. Het blijft dus een zuiver persoonlijk iets. Het is een gesprek met mijzelf. Als we dat willen vertalen in de termen van ervaring en kennis, dan zou ik zeggen: We kunnen tot een grotere zelfkennis en ervaring van onze mogelijkheden komen, maar we kunnen niet komen tot een grotere, meeromvattende wereldkennis zonder meer. Wel kunnen we in onszelf de instigatie scheppen om die wereldkennis te aanvaarden en dank zij deze receptiviteit (die dus niet deel is van de droom maar wel daardoor tot stand werd gebracht) kan de tweede werkelijkheid een uitbreiding van besef bewerken.

Vraag: Bij uittreding kom ik in een redelijk objectieve astrale wereld. Maar dat wat ik als tweede werkelijkheid heb opgebouwd, is dat dan deel van die astrale wereld of staat dat er weer helemaal los van, of is het deel van alles?

Antwoord: De tweede werkelijkheid bestaat feitelijk in u. De astrale wereld bestaat buiten u. Als uw uittreding nooit verder komt dan de astrale wereld, heb ik medelijden met u, want dan bevindt u zich voortdurend in gevaarlijk verkeer.

Vraag: De negatieve kant van besef van de tweede werkelijkheid is dat schizofrenie?

Antwoord: Neen. De negatieve kant van het besef van de tweede werkelijkheid is, dat men geneigd is facetten van de algemene werkelijkheid sterk te ontkennen. Men heeft n.l. het gevoel, dat men deze kan beheersen en begrijpt niet meer in hoeverre de vermogens van het "ik" ten aanzien van die beheersing strekken. Dat is dus het grote gevaar. De negatieve kant van het gebruik van de tweede werkelijkheid is, dat je op een gegeven ogenblik meent, dat je meer meester bent over je wereld dan je in feite bent. Je kunt n.l. via details wijzigingen tot stand brengen in die wereld, maar je bent geneigd aan te nemen dat je omstandigheden geheel kunt veranderen en vergeet daarbij dat je steeds moet uitgaan van de bestaande werkelijkheid.

Vraag: Zou u iets kunnen zeggen over drugs?

Antwoord: Over het algemeen vind ik het gebruik van drugs verklaarbaar en begrijpelijk, zonder dat ik het in alle gevallen kan goedkeuren. Het is in de gemeenschap altijd zo, dat bepaalde vormen van drugs als stimulansen zijn gebruikt. U hebt op het ogenblik bv. alcohol, koffie, thee, tabak, om er een paar te noemen, die algemeen aanvaard zijn. Er zijn andere - in feite even onschuldige of even gevaarlijke - drugs, die op een andere wijze een roes veroorzaken en eventueel zelfs een lichte bewustzijnsverruiming. Ik geloof niet, dat je daartegen bezwaar kunt hebben. Maar ik meen wel, dat degene, die onder invloed van deze drugs een tweede werkelijkheid opbouwt, het contact met zijn eigen realiteit zover is kwijt geraakt, dat hij weinig kans heeft iets positiefs over te brengen.

Dan wil ik daarnaast opmerken, dat onder het begrip "drugs" helaas ook vallen een groot aantal giftige stoffen. Dat zijn dus stoffen, die werkelijk blijvende veranderingen in het lichaam tot stand brengen. En aangezien de mens meestal niet de wilskracht heeft om de gevolgen van die veranderingen te verdragen, krijgen we dan verslaafdheid, waardoor de werkelijkheid op den duur alleen nog naar bestaat uit de drugs zelf. En dat is natuurlijk niet aanvaardbaar. In de praktijk zou je het misschien zo kunnen zeggen: Voor de reevers (de rokers) is betrekkelijk weinig bezwaar tegen het gebruik van hennep (hasjiesj), zelfs ook marihuana, mits met mate natuurlijk. Dat is nu niet gevaarlijker dan alcohol. Iemand, die een fles jenever opdrinkt, is gevaarlijk. Iemand, die teveel marihuana heeft gerookt eveneens. Maar verder dan dat moeten we zeker niet gaan. Ik meen zelfs dat de doorsnee-mens, die drugs gebruikt als een middel om zijn wereld te ontvluchten, daarmee alleen zijn problemen in eigen wereld groter maakt, ook voor zichzelf. En dat is de reden, dat ik het in vele gevallen verwerpelijk vind. Buiten beschouwing laat ik hierbij bv. de snuivers, de spuiters e.d. Die zijn meestal bezig een lichamelijke horigheid voor zichzelf tot stand te brengen, die niet alleen hun maatschappelijk besef vernietigt, dat vind ik nu niet zo heel erg. Maar die vooral hun beheersingsmogelijkheid absoluut teniet doet, zodat zij los komen te staan van de rest van de wereld en gelijktijdig een zekere zelfverachting toch gedwongen zijn een bepaald proces voort te zetten. En dat vind ik niet aanvaardbaar.

Vraag: Is er nog verband tussen de tweede werkelijkheid en de astrale wereld, waar u het over had, wat men dan een hogere wereld noemt? Zit er in die tweede werkelijkheid ook objectieve bestanddelen van bv. de uittredingswerelden?

Antwoord: Neen. Een uittredingswereld is een werkelijkheid, geen tweede werkelijkheid. Ze is slechts een werkelijkheid, die door de geest kan worden beleefd en voor de stof zintuiglijk niet kenbaar is.

Een tweede werkelijkheid is een wereld in jezelf opgebouwd, gebaseerd op een lichamelijke werkelijkheid, die je kent, deze zodanig variërend dat je een besef krijgt van mogelijkheden ten aanzien van deze normaal lichamelijke werkelijkheid.

Vraag: Kunt mij niet inlichten over de pil; of dat werkelijk iets verandert in je lichaam?

Antwoord: U bedoelt met oestrogeen e.d.? Ja, er verandert werkelijk wel iets in uw lichaam, maar het is een verandering, die de meeste vrouwen op een gegeven ogenblik toch doormaken. Ik geloof, dat het gebruik van de pil als anticonceptiemiddel op het ogenblik nog wel erg eenzijdig is. Ik meen n.l. dat zij voor de man ook zou moeten kunnen worden gebruikt. Dat lijkt me wel beter. Bovendien, dubbel is safer. Maar gezien de toestand in de wereld en zeker in de westerse beschaafde wereld, waar de enorme uitbreiding van het bevolkingsaantal een werkelijk welzijn en daarmee een enigszins bewust en overdacht leven steeds meer onmogelijk dreigt te maken, terwijl geen natuurlijke invloeden tot een beperking van het bevolkingsaantal kunnen bijdragen, meen ik dat de mensen de pil wel degelijk mogen en kunnen gebruiken en dat geboortebeperring noodzaak is.

Vraag: Je moet van het slechtste het beste kiezen, maar wat is de psychische reactie daarvan?

Antwoord: Ik geloof dat de psychische reactie op de pil voor een groot gedeelte wordt bepaald door de psychische benadering van de pil en de daarmee in verband staande problemen voor de vrouw zelf. De emotionele veranderingen, die plaatsvinden worden voor een groot gedeelte door de vrouw zelf bepaald en wordt meestal onderbewust bepaald door de gevoelens,

waarmee ze een dergelijk voorbehoedmiddel gebruikt. De lichamelijke veranderingen, waardoor een licht versterkte haargroei kan optreden, ja, die bestaan natuurlijk wel, maar er bestaan voldoende verschillen de soorten pillen, zodat de vrouw die zich de moeite getroost om de juiste te pil te zoeken, die bij haar lichamenlijk het best past, alle voordelen ervan kan genieten zonder de werkelijke nadelen. Dat is individueel.

En hiermee, vrienden, ben ik aan het einde van de vragenbeantwoording gekomen en moet ik nog kort sluiten. We hebben veel gesproken in dit tweede gedeelte, zelfs over de tweede werkelijkheid. Ik heb geprobeerd u duidelijk te maken, dat die tweede werkelijkheid praktisch bruikbaar is. Ik ben daarin kennelijk niet helemaal geslaagd, omdat u een tweede werkelijkheid beschouwt als iets bijzonders. In feite gebruikt u haar voortdurend. U bent steeds bezig met voorstellingen uw wereld die afwijken van de realiteit. Indien u dit nu bewust leert gebruiken - dat is het enige dat ervoor nodig is - dan zult u zien dat uw voorstellingen directe resultaten afwerpen. U moet niet aannemen, dat u in staat bent uw wereld als bij toverslag te veranderen. Maar u moet wel begrijpen, dat door verandering van de eigen instelling in de benadering van de wereld, de reacties op uw persoonlijkheid en al wat daarmee samenhangt in uw wereld te wijzigen is. We kunnen natuurlijk verder ingaan op de tweede werkelijkheid. Er bestaat trouwens al een brochure over. Deze is zeggezegd de tweede werkelijkheid, althans van de Orde. Daarin kunt u een aantal meer theoretische beschouwingen vinden.

Onthoudt u één ding: Je kunt hierover praten zoveel je wilt zonder iets tot stand te brengen en iets te bewijzen. Het is met deze dingen zo, dat je het eenvoudig moet proberen. Je moet gewoon proberen, of je een bepaalde voorstelling kunt gebruiken om iets te veranderen. Je moet proberen, of je in staat bent je de zaak zo concreet voor te stellen, dat je alle belangrijke details inderdaad in je gedachten hebt. En aangezien er zoveel tijd wordt besteed aan andere dingen (bv. door te kijken naar voetbalwedstrijden op de tv. en naar films, moord en doodslag, liefdesromans etc.) zou u ook wel een beetje tijd kunnen vinden juist hiervoor. Want de mens, die leert de tweede werkelijkheid gebruiken, al is het maar in geringe mate, die schept voor zichzelf mogelijkheden en kansen die er anders misschien niet zouden zijn. Dat wil zeggen: ze zijn er wel, maar ze worden niet gerealiseerd. Je moet de mogelijkheden zelf scheppen.

Een mens, die bereid is voortdurend voor zich nieuwe mogelijkheden te creëren, zal daardoor veel meer bereiken voor zichzelf en ook voor anderen. En dan komt er een ogenblik, dat u begrijpt wat werkelijk belangrijk is in uw leven; en dat is het contact dat u met anderen heeft. Het is de relatie met de mensen, met de geest en met de kosmos, die u maakt tot het belangrijke wezen dat u meent te zijn; niet wat u nu toevallig wel presteert, wel hebt of niet hebt.

Laten we eerlijk zijn. Deze lezing over de tweede werkelijkheid en de praktische mogelijkheden daarvan is volkomen verloren tijd, tenzij iemand - al is het er maar één onder u - daarmee eens enkele proeven neemt. En dan niet met het idee "ach, ik weet dat allemaal en ik heb dat al eens geprobeerd. Ik weet hoe je op tijd moet wakker worden en ik ken nog andere van die trucjes", maar gewoon door te zeggen; "Ik wil eens proberen of ik meer kan, of ik verder kan gaan." U hebt heel veel gevoeligheden waar u normaal geen aandacht aan schenkt. U hebt heel veel krachten en mogelijkheden, die u - doordat u meent dat ze er niet zijn - eenvoudig verwaarloost.

Dan nog één tip. Vergeet niet: Iemand, die een lange tijd in bed heeft gelegen, heeft moeite te lopen als hij uit bed komt. Iemand, die een lange tijd zijn gevoeligheden niet heeft gebruikt, die niet bezig is geweest met de constructie van beelden van de werkelijkheid in zichzelf, heeft het in het begin natuurlijk moeilijk. Maar als je even doorzet, dan ontdek je dat je weer loopt als een hinde, bij wijze van spreken. Ik geloof, dat u dat ook geestelijk zult ontdekken. Je hebt even die moeilijke tijd waar je doorheen moet bijten, de tijd waarin je ontdekt dat je eigenlijk veel minder kunt dan je altijd had gedacht, maar als je dan doorzet, ontdek je ineens dat je niet alleen hetzelfde kunt wat je meende te kunnen, maar veel meer dan dat. Heus, het is een paar uur van uw tijd waard om eens te kijken wat u kunt. En ik geloof, dat u met dat kunnen voor uzelf en anderen op den duur heel veel goeds waar kunt maken.